

НАЦІОНАЛЬНА ПАРЛАМЕНТСЬКА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ

**ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ
В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО
ПРОСТОРУ РЕГІОНУ**

*Основні положення програми
та методика проведення дослідження*

Київ 2006

Розробка програми та методики дослідження:

Богуш Т.І., Любаренко Л.М., Мастіпан О.А.

Науковий редактор З.І. Савіна, заступник генерального директора
НПБ України з наукової роботи.

Обговорено та рекомендовано до друку Вченою радою Національної
парламентської бібліотеки України.

Протокол засідання № 5 від 27 жовтня 2006 р.

Відповідальна за випуск Т.І. Вилегжаніна

© Національна парламентська
бібліотека України, 2006

I. Обґрунтування проведення дослідження

Стрімкий розвиток суспільства на сучасному етапі тісно пов'язаний з інноваційними перетвореннями в усіх сферах життєдіяльності людини, усіх галузях знання.

Такі перетворення потребують оперативного та повного інформаційного забезпечення. Найбільший потенціал для цього мають бібліотечні установи, які завжди виконували роль посередника між людиною та інформацією. У них є потужні інформаційні ресурси, певні напрацювання в сфері інформаційного обслуговування користувачів, висококваліфіковані кадри.

В той же час форми і методи роботи бібліотек, котрим притаманні традиційність і сталість, потребують певної модернізації та інноваційного розвитку. Перед такими завданнями стоять бібліотеки сьогодні.

Процес реформування суспільного життя, перш за все на рівні регіонів, які, після прийняття Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, стали більш самостійними, зумовив нові реалії діяльності бібліотек. Публічні книгозбірні перейшли у комунальну власність.

У різних регіонах, розв'язання тих чи інших проблем збереження і підтримки бібліотек, проходять по різному. Не останню роль тут відіграє те, яке місце посідає бібліотека у соціокультурному просторі регіону, і залежить від змісту політики влади в галузі культури.

Щоб залишатися дієвою в культурному середовищі регіону, бібліотека повинна і здатна довести місцевій громаді потрібність і важливість свого існування, а також незамінність виконуваних нею функцій ніякими іншими органами або закладами. Тоді вона зможе сподіватись і на підтримку з боку місцевих органів влади, і на подальший розвиток, і на можливість виконання тих завдань, що ставить перед нею суспільство.

Бібліотеки почасти вимушено взяли на себе функції інших соціальних інститутів. У невеликих регіонах книгозбірні стають культурними, освітніми, суспільними та інформаційними центрами.

Сьогодні впливає на функції бібліотеки, трансформує її соціальну роль у суспільстві. За минулі десятиріччя стрімкого розвитку інформаційних технологій змінилися і сьогоднішній користувач бібліотек, і характер його потреб. Все це призводить до еволюції традиційних бібліотечних технологій та форм бібліотечного обслуговування населення, характеру взаємодії з органами влади та партнерами, різними соціальними групами. До традиційних функцій просвітницького характеру, збереження та примноження культурного надбання суспільства додаються функції інформаційних центрів, які забезпечують доступ до світових інформаційних мереж та баз даних. Але брак коштів на комплектування та технічне оснащення, не дає бібліотекам в повній мірі накопичувати, систематизувати та аналізувати

будь-яку інформацію з різних галузей знання, встигати за культурним та інформаційно-технологічним розвитком суспільства.

Таким чином, виникає необхідність розширення, а, можливо, і перегляду пріоритетних функцій бібліотек, визначення нової соціокультурної орієнтації бібліотечної діяльності, яка полягає у взаємодії бібліотеки з суспільством.

Рівноправне партнерство бібліотеки можливе в галузі бібліотечного та інформаційного обслуговування, освіти і в сфері розкриття людського потенціалу, в культурно-дозвільній діяльності.

Форми такого партнерства включають:

- співробітництво у розробці програм;
- співробітництво з органами місцевої влади;
- спільне користування ресурсами;
- спільну підготовку персоналу;
- співробітництво у поповненні фондів;
- координацію дій у використанні електронних служб і мереж;
- спільні заходи на підтримку освіти, формування особистості;
- співробітництво щодо задоволення потреб різних соціальних груп: дітей, молоді, людей з обмеженими можливостями, пенсіонерів і т. ін.

Проявляючи ініціативу із залучення партнерів до своєї діяльності, відповідаючи на запити населення, виконуючи свою місію, бібліотека сприяє соціальній єдності жителів регіону.

Встановити місце публічної бібліотеки в соціокультурному просторі регіону, більш чітко усвідомити її місію, функції та визначити пріоритети їхнього вибору відповідно до потреб населення певного регіону, вивчити імідж закладу або авторитет, виявити наявні проблеми, спрогнозувати майбутнє бібліотеки і тим самим створити базу для прийняття управлінських рішень, розробки науково-визначеної концепції публічної бібліотеки – мета даного дослідження.

Проблемна ситуація

Здійснювати дослідження з елементами маркетингу бібліотеки розпочали не так давно, але це вже увійшло в практику їхньої дослідницької діяльності.

Питання місця і ролі бібліотек стали особливо актуальними в період економічних та соціальних перетворень, що вплинули на всі сфери життя людини.

Одним з перших досліджень, присвячених даній проблематиці, було „ХДНБ ім. В.Г. Короленка з позицій маркетингу” (1991).

У 1992 р. було проведено широкомасштабне соціологічне анкетування з метою вивчення громадської думки щодо бібліотек. Опитування проводилося через газету „Культура і життя” та шляхом розповсюдження анкет у 14

областях України і м. Києві. Результати анкетування засвідчили, що доля культури, і, зокрема бібліотек, хвилює громадян. На думку респондентів, бібліотеки займають визначальне місце в будівництві та популяризації національної культури.

Протягом 1992 р. у 8 регіонах України досліджувалися «Культурні запити та перспективи розвитку духовних потреб молоді України» (О. М. Семашко, спільно з УкрНДІ проблем молоді). Результати засвідчили, що молодь у своїх «дозвільних» уподобаннях ставить бібліотеки на четверту позицію після спорту, дискотек і кінотеатрів.

Серед питань, що цікавили дослідників, – роль та функції бібліотеки як складової культурного потенціалу того чи іншого регіону. Так, у 1994 р. у рамках міжвідомчого дослідження «Бібліотечні ресурси м. Миколаєва: оптимізація обслуговування населення регіону» проводилося телефонне опитування жителів міста. Головною метою бібліотечних закладів респонденти визначили забезпечення населення літературою; частина опитаних наполягала на виховній ролі бібліотек серед молоді та важливості просвітницької функції. Кожний десятий рекомендував бібліотеці організовувати вечори відпочинку для жителів мікрорайону. На запитання, як би вони ставилися до закриття бібліотек, 80% опитаних відповіли, що це була б непоправна втрата для міста.

У формуванні позитивного іміджу бібліотеки неабияке значення має естетичне оформлення її інтер'єру. Вивченню думки користувачів з цього питання було присвячене дослідження, проведене Закарпатською ОУНБ у 2001 р.

У 2001-2002 рр. традиційними та найчисленнішими для ОУНБ були соціологічні, маркетингові дослідження, які ставили за мету – допомогти визначити місце бібліотеки в реалізації завдань щодо інформатизації суспільства та потреби населення в бібліотечних послугах (Волинська, Запорізька, Миколаївська, Рівненська ОУНБ). Так, наприклад, за результатами дослідження «Потреби населення в бібліотечних послугах» (Запорізька ОУНБ) бібліотеки за рейтингом зайняли перше місце серед закладів соціокультурної сфери. Маркетингове дослідження зовнішніх інформаційних ресурсів регіону (Рівненська ОУНБ) дозволило отримати уявлення про інформаційний потенціал бібліотек та інших інформаційних установ, визначити рівень конкурентоспроможності Рівненської ОУНБ на інформаційному ринку міста Рівне.

Дослідженню читацької аудиторії провідних бібліотек Миколаєва та думки городян щодо публічних бібліотек міста присвячувалася міжвідомча соціологічна розвідка «Бібліотеки в житті міста», проведена ОУНБ у 2001 р. Метою було вивчення основних цілей відвідування бібліотек, тематичних та інформаційних уподобань користувачів, їхніх мовних переваг при виборі інформації, а також причин, з яких люди не користуються бібліотеками.

Вже традиційними стали маркетингові розвідки, присвячені діяльності бібліотек окремих регіонів. До таких відносяться: регіональне дослідження «Бібліотечні ресурси регіону» (Донецька ОУНБ, 2003), комплексне дослідження «Ефективний менеджмент» (Луганська ОУНБ, 2003), анкетування «Бібліотека. Суспільство, Культура» (Севастопольська ЦМБ та всі міські філії, 2003), локальне дослідження «Громадські зв'язки ОУНБ ім. Д. І. Чижевського» (Кіровоградська ОУНБ, 2004), вивчення громадської думки «Що думають запоріжці про бібліотеку» (Запорізька ОУНБ, 2004-2006) та телефонне опитування читачів-спеціалістів «Чому я перестав відвідувати Сумську ОУНБ» (2005).

Слід відзначити і Одеську ОУНБ, яка протягом 2004 р. працювала над темою «Бібліотека: що необхідно сучасному громадянину» на базі бібліотек міст Іллічівськ і Білгород-Дністровський та Болградського і Татарбунарського районів. Ця робота дала змогу визначити, чи відповідає бібліотека потребам сучасного читача, якою він її уявляє і чого від неї очікує.

На початку третього тисячоліття бібліотеки дійшли до висновку щодо необхідності першочергового створення єдиної інформаційної бібліотечної мережі, що пов'язано не тільки з економією фінансових і технічних засобів, але й необхідністю обміну інформацією. Як можна реалізувати такий проект і яких досягти результатів при цьому вивчала Миколаївська ОУНБ ім. О. Гмирьова у ході міжвідомчого соціологічного дослідження «Створення єдиного інформаційного простору для міста Миколаєва».

Особливу увагу дослідники приділяли вивченню ролі публічних бібліотек, розташованих у сільській місцевості. У соціальній інфраструктурі сучасного села бібліотека посідає особливе місце. Вона – найважливіший, а в деяких селах взагалі єдиний, культурний центр. Проте стан книгозбірень у сільській місцевості сьогодні дуже важкий. Саме ці бібліотеки відчували найбільший тягар економічної та фінансової нестабільності, характерної для країни вже протягом п'ятнадцяти років. Не є секретом той факт, що бібліотеки на селі злидарюють: матеріально-технічна база потребує оновлення, у критичному стані знаходяться книжкові фонди, багато років не надходять нові видання. Ці проблеми потребують і осмислення, і вивчення, і, по можливості, вирішення. Тож бібліотеки різних типів неодноразово зверталися до даного питання.

У 1993 р. соціологічна служба Богуславської ЦБС Київської області провела дослідження «Книга і читання в структурі духовних потреб жителів сільської місцевості» з метою одержання інформації про роль і місце читання в житті сільського населення Богуславщини, значення бібліотеки у задоволенні духовних запитів людей.

У 1993-1995 рр. Луганською ОУНБ ім. О.М. Горького виконано дослідження, головною метою якого було виявлення того підґрунтя, на яке можна спиратися у пошуках нових форм залучення селян до культурної діяль-

ності. Предметом дослідницького інтересу була бібліотека та її місце в житті різних верств населення, фактори детермінації читацької поведінки в умовах сільського життя.

З'ясування напрямів діяльності книгозбірень щодо задоволення дозвільних та духовних потреб сільського населення стало основним завданням соціологічних досліджень «Роль бібліотеки в житті сільського жителя» (Донецька ОУНБ, 1995-1997), «Сільські бібліотеки: стан, проблеми, перспективи» (Запорізька ОУНБ, 2001-2005), «Бібліотечне обслуговування сільського населення» (Хмельницька ОУНБ, 2002).

У 2002 р. Рівненська ОУНБ провела дослідження «Сільська бібліотека – поглядом територіальної громади». Малося на меті вивчити громадську думку щодо діяльності бібліотеки, окреслити пріоритетні напрями роботи сільської книгозбірні відповідно до потреб територіальної громади, удосконалення системи бібліотечно-інформаційного обслуговування населення. Результати дослідження ще раз підтвердили необхідність сільської бібліотеки, її роль як центру інформації на селі.

Найвищий рейтинг бібліотеки серед закладів соціокультурної сфери підтвердився і даними дослідження «Сільські бібліотеки: стан, проблеми, перспективи» (Запорізька ОУНБ, 2001-2005). На думку респондентів, бібліотеки стали установами, без яких суспільство не може існувати. Переважна більшість читачів використовує їх для самоосвіти та навчання, як місце відпочинку. 95% опитаних жителів області вважають, що місцева влада не повинна приймати рішення стосовно закриття бібліотечних установ без попереднього обговорення і згоди громади.

У ході дослідження проводилось опитування голів сільських рад. Усі вони вважають сільську бібліотеку важливою складовою соціальної інфраструктури села; понад половини опитаних висловили думку, що сільські ради здатні утримувати публічні бібліотеки і зможуть впливати на покращення їхнього матеріально-технічного стану. Лише 7% мали наміри закрити бібліотеки через відсутність коштів.

Сьогодні постала необхідність створення не тільки регіональної, але й державної програми розвитку соціально-культурної сфери села, в якій бібліотеки стануть базовими закладами для розвитку освіти і культури місцевого співтовариства. Регіональне соціологічне дослідження «Організація роботи сільської бібліотеки» (Миколаївська ОУНБ ім. О. Гмирьова, 2004-2005) було спрямоване на виявлення шляхів і напрямів розвитку мережі сільських бібліотек області. Воно надало можливість комплексно оцінити стан сільських бібліотек, визначити їхнє місце в житті сільського жителя, його пріоритетні інформаційні потреби та ступінь їхнього задоволення, а також шляхи покращання діяльності сільських бібліотек.

Хмельницька ОУНБ у 2005 р. у рамках обласного конкурсу на кращу публічну бібліотеку в сільській місцевості провела дослідження «Сільська

бібліотека очима читача», метою якого стало визначення стратегії подальшого розвитку сільських бібліотек, привернення уваги громадськості та органів місцевої влади до основних питань діяльності книгозбірень.

Проведені протягом останніх десяти років дослідження показали, що сільська бібліотека в умовах кризового стану, відсутності фінансування, неухважного ставлення органів місцевої влади до її проблем продовжує виконувати своє соціальне призначення і є необхідною для села.

Сьогодні настав час провести дослідження, яке б дало змогу виявити роль і місце публічних бібліотек в соціокультурному просторі окремих регіонів держави, довести необхідність їх існування і визначити, що і як треба робити для успішної діяльності бібліотечних закладів.

У 2001-2003 рр. Національна бібліотека Біларусі здійснила дослідження «Роль і місце публічної бібліотеки в соціокультурному середовищі регіону», матеріали якого були опрацьовані і частково використані при розробленні пропонованих програми і методики.

II. Мета та завдання дослідження

Мета дослідження – визначити роль і місце публічної бібліотеки в сучасному соціокультурному середовищі регіону.

Об’єкт дослідження – публічна бібліотека, як один із соціальних інститутів, у системі задоволення інформаційних та дозвільних потреб населення регіону.

Предмет дослідження – місце та функції публічної бібліотеки в соціокультурному середовищі регіону.

Гіпотези дослідження:

1. Бібліотека найбільш популярний і відвідуваний заклад культури в регіоні.

2. Пріоритетна функція бібліотеки визначається рівнем економічного розвитку, соціокультурними характеристиками регіону, в якому вона знаходиться (типом населеного пункту, чисельністю населення, кількістю закладів культури, навчальних закладів, характером діяльності підприємств, фірм та інших організацій).

3. Пріоритетна функція бібліотеки визначається станом її авторитету серед населення та рівнем обслуговування, кадровим складом, репертуаром фондів.

Завдання дослідження:

1. Визначити місію бібліотеки та її місце в соціокультурній інфраструктурі регіону.

2. Виявити фактори, що впливають на ступінь необхідності публічної бібліотеки в даному конкретному регіоні.

3. Виявити, чи існує залежність між ступенем потреби в бібліотеці та наявністю інших закладів культури, визначити наявність реальних партнерів бібліотеки.

4. Виявити пріоритетні функції бібліотеки з точки зору населення регіону, користувачів бібліотеки, бібліотечних фахівців та представників влади.

5. Визначити рівень відповідності можливостей публічних бібліотек потребам та очікуванням користувачів.

6. Вивчити імідж публічної бібліотеки (реальний та бажаний).

III. Учасники дослідження

1. *Національна парламентська бібліотека України спільно з Харківською державною науковою бібліотекою ім. В. Г. Короленка* (розроблення методики, організація проведення дослідження, узагальнення отриманих даних та розробка пропозицій).

2. Бази дослідження: місто – обласний центр; місто обласного підпорядкування; невелике місто чи селище міського типу – районний центр; село.

Базові області: Вінницька, Дніпропетровська, Запорізька, Луганська, Полтавська, Тернопільська, Харківська.

Для базових областей є обов'язковим збирання матеріалів дослідження в обсягах, передбачених методикою.

Інші області можуть приймати участь у дослідженні за бажанням і надсилати матеріали до НПБ України в довільному обсязі. Але слід пам'ятати, що вибірка має бути репрезентативною, а висновки – достовірними.

У кожному базовому регіоні необхідно опитати:

в обласному центрі; місті обласного підпорядкування; районному центрі; селі відповідно по 100 жителів та по 100 користувачів бібліотек (тобто, в кожному базовому регіоні необхідно опитувати не менше ніж по 400 жителів та користувачів бібліотек).

Окрім прямого опитування для анкетування жителів регіону рекомендуємо використовувати місцеву пресу.

Опитуються всі директори базових бібліотек, бібліотечні фахівці, які добре обізнані з роботою бібліотеки та обслуговуванням користувачів. Опитування фахівців-експертів довільне, за умови визнання їхнього високого професіоналізму.

В селі обов'язково опитуються голови сільських рад, в інших населених пунктах – представники органів влади, які опікуються питаннями культури (довільно), але не менше, ніж по 2 представники.

IV. Методика дослідження

Вирішення поставлених завдань передбачає застосування таких методів: аналіз статистичних даних та складання на його основі соціокультурної карти регіону, анкетування.

1. Складання соціокультурної карти регіону. Додаток 1.
2. Анкетування:
 - анкетування населення (шляхом прямого інтерв'ювання або опитуванням через газету). Додаток 2;
 - анкетування користувачів бібліотек. Додаток 3;
 - анкетування бібліотечних фахівців, які безпосередньо працюють із користувачами. Додаток 4;
 - анкетування директорів бібліотек. Додаток 5;
 - анкетування представників органів влади. Додаток 6;
 - анкетування групи експертів – вчених-бібліотекознавців та провідних фахівців-практиків. Додаток 7.

Кінцевим результатом дослідження буде узагальнення одержаних матеріалів та розробка на їхній основі висновків і пропозицій, висвітлення і обговорення результатів на сторінках преси та науково-практичних конференціях, семінарах.

V. Термін здійснення дослідження

Дослідження здійснюватиметься протягом
грудня 2006 – грудня 2007 рр.

Добір матеріалів завершується до **1 травня 2007 року.**

ДОДАТКИ

Додаток 1

СОЦІОКУЛЬТУРНА КАРТА РЕГІОНУ

(На 01.01 2006 р.)

1. Кількість жителів вашого населеного пункту _____
2. Структура населення за видами економічної діяльності та професійними групами:

- державні службовці _____
- науковці в усіх галузях знання _____
- фахівці у галузях промисловості _____
- фахівці у галузі сільського господарства _____
- фахівці у галузі освіти _____
- фахівці у галузі культури _____
- фахівці у галузі медицини _____
- фахівці-економісти _____
- фахівці-юристи _____
- технічні службовці _____
- робітники _____
- пенсіонери _____
- домогосподарки _____
- безробітні _____
- учні _____
- студенти _____
- інші категорії _____

3. Економічна характеристика регіону _____

4. Основні види економічної діяльності підприємств, організацій, фірм населеного пункту _____

5. Наявні заклади культури (назвати) _____

6. Наявні учбові заклади (назвати) _____

7. Наявність книжкових магазинів, книжкових ринків _____

8. Назвіть бібліотеки, які працюють у Вашому населеному пункті:

обласні (які) _____

наукові (які) _____

районні _____

публічні (кількість б-к у міській або районній мережі) _____

навчальні: _____

в т.ч.

- шкільні _____

- середніх навчальних закладів _____

- вузів _____

ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗОВИХ БІБЛІОТЕК

Користувачі

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Кількість обслужених користувачів						
Кількість зареєстрованих користувачів (ЄРК)						
з них за віком:						
– до 15 років						
– 15-21 (включно)						

Фонди

		2001	2002	2003	2004	2005	2006
Всього							
Надійшло	прим.						
	назв						
Вибуло	прим.						
	назв						
Книговидача							

Електронні ресурси.

Довідково-інформаційне обслуговування

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Електронні ресурси						
Обсяг власних баз даних (тис. записів)						
– з них обсяг електронного каталогу						
Інформаційне обслуговування.						
Кількість абонентів – усього осіб						
у т.ч. – індивідуальні						
– колективні						
Кількість задоволених запитів						
у т. ч. електронні інформаційні запити						

Бібліотечні кадри

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Всього працівників						
у т.ч. бібліотечних фахівців						
з них мають освіту:						
– вищу						
у т.ч. вищу бібліотечну						
– середню спец.						
у т.ч. бібліотечну						
– середню						
Кількість бібліотечних фахівців, що мають стаж бібліотечної роботи						
– до 3 років						
– до 10 років						
– до 20 років						
– понад 20 років						

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Кількість бібліотечних фахівців, що працюють:						
– на 0,25 % ставки						
– на 0,5 % ставки						
– на повну ставку						

Матеріально-технічна база бібліотек (станом на 01.01.2007 р.)

Приміщення

Загальна кількість приміщень	З них		Загальна площа приміщень (кв. м)	у т. ч.		Кількість посадочних місць для користувачів	Кількість пунктів бібліотечного обслуговування (од.)
	потребують капітального ремонту	знаходяться в аварійному стані		для зберігання фондів	для обслуговування користувачів		

Технічні засоби

Технічні засоби (од.)			Засоби зв'язку			Доступ до Інтернету*		Транспортні засоби
комп'ютери	копіювально-розмножувальна техніка	мультимедійне обладнання	Кількість телефонних номерів	Факс	Електронна пошта	Кількість місць для користувачів	В т.ч.	

* Вкажіть, будь ласка, доступ: виділений канал, цілодобово, певні години (скільки на добу?), модемний зв'язок.

Кошти

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Надходження з бюджету						
в т.ч. на комплектування						
Позабюджетні кошти						
в т.ч. від платних послуг						
З інших джерел						

У довільній формі опишіть, будь ласка:

1. Послуги, що надаються користувачам бібліотеки, в т. ч. платні.
2. Найбільш значущі масові заходи. Які творчі, любительські об'єднання, клуби, гуртки працюють на базі Вашої бібліотеки?
3. Нові форми роботи бібліотеки за останні 5 років.
4. Партнерів. З якими соціальними, освітніми, культурними та громадськими організаціями та установами Ви співпрацюєте? Який характер носить ця співпраця?
4. Форми взаємодії з органами місцевої влади (спільні заходи, участь у вирішенні бібліотечних проблем і т. ін.).
5. Спонсорів. Якщо бібліотека має спонсорів, то хто вони? З якими благодійними та ін. фондами Ви співпрацюєте? Допомогу якого характеру вони надають? (комплектування, передплата, ремонт, придбання техніки ін.).
6. Зв'язки із ЗМІ. Чи існують постійні зв'язки для висвітлення роботи бібліотеки із місцевими ЗМІ (преса, радіо, і телебачення)?
7. Яку участь Ваша бібліотека бере у житті місцевої громади? Яку допомогу бібліотеці надає місцева громада, бібліотечний актив? Які форми взаємозв'язку вашої бібліотеки з місцевою громадою? Чи проводяться звіти бібліотеки перед громадськістю?
8. Місце бібліотеки в інформаційному просторі регіону. Які ще організації у Вашому регіоні (населеному пункті) займаються інформаційною діяльністю? Чи координуєте Ви з ними свою роботу? Які види цієї координації?

АНКЕТА ЖИТЕЛЯ РЕГІОНУ¹

Шановні громадяни! Національна парламентська бібліотека України вивчає громадську думку щодо ролі і місця публічних бібліотек у суспільстві.

Ваші думки та пропозиції допоможуть поліпшити діяльність цих закладів у відповідності з реальними потребами користувачів.

Просимо відповісти на запитання, висловити особисте ставлення до бібліотек (**обведіть номер обраного варіанту відповіді**).

1. У яких закладах Вашого населеного пункту можна провести дозвілля?

1.1. театрах	1.8. концертних залах
1.2. кінотеатрах	1.9. комп'ютерних клубах, Інтернет-кафе
1.3. дискотеках	1.10. колективах та гуртках народної творчості
1.4. бібліотеках	1.11. ігорних закладах
1.5. будинках культури, клубах	1.12. жодному з них
1.6. спортивних закладах, стадіонах	1.13. інших (яких саме?) _____
1.7. музеях, виставках	

2. Якщо у Вас з'являється вільний час, Ви витрачаєте його на:

2.1. перегляд телевізійних передач	2.8. заняття спортом
2.2. відвідування театру	2.9. хобі
2.3. відвідування кіно	2.10. дискотеку
2.4. читання газет та журналів	2.11. похід у нічний клуб, казино
2.5. читання книг	2.12. колективи та гуртки народної творчості
2.6. комп'ютерне спілкування, ігри	2.13. зустріч з друзями
2.7. руюділля, майстрування	2.14. інші _____

3. Чи користуєтеся Ви місцевою бібліотекою?

- 3.1. Так 3.2. Ні 3.3. Колись користувались
3.4. інші (що саме?) _____

4. Якщо «Так», то якою саме:

4.1. сільською	4.4. обласною
4.2. міською	4.5. при навчальному закладі
4.3. районною	4.6. за місцем роботи
	4.7. іншою (якою?) _____

¹ За цією анкетною здійснюється опитування населення

5. Якщо Ви не користуєтеся бібліотекою, то з яких причин?

- 5.1. *Немає вільного часу;*
- 5.2. *немає потреби в читанні;*
- 5.3. *достатньо домашньої бібліотеки;*
- 5.4. *не задовольняє фонд бібліотеки;*
- 5.5. *бібліотека розміщена в незручному місці;*
- 5.6. *зникла потреба в послугах бібліотеки у зв'язку із закінченням навчання;*
- 5.7. *беру книги у знайомих;*
- 5.8. *інше (що саме?)* _____

6. Де Ви берете книги для читання ?

- 6.1. *кую*
- 6.2. *в бібліотеці*
- 6.3. *у друзів*
- 6.4. *інше* _____

7. Чи читали Ви літературу, яку брали в бібліотеці ваші родичі чи знайомі?

- 7.1. *Так*
- 7.2. *Ні*
- 7.3. *Важко відповісти*

8. Як Ви вважаєте, бібліотека в першу чергу це:

(оцініть, будь ласка, за ступенем важливості від 1 до 7)

- 8.1. *місце отримання книг;*
- 8.2. *інформаційний центр;*
- 8.3. *культурно-дозвільний центр;*
- 8.4. *місце спілкування;*
- 8.5. *краєзнавчий центр;*
- 8.6. *освітній центр;*
- 8.7. *інше. (що саме?)* _____

9. У чому, на Вашу думку, проявляється доступність бібліотек:

- 9.1. *можливість взяти книгу додому*
- 9.2. *зручне місце розміщення*
- 9.3. *зручні часи роботи*
- 9.4. *наявність доступу до Інтернету*
- 9.5. *універсальність фондів*
- 9.6. *легкий пошук книг та інформації*
- 9.7. *інше* _____

10. Як Ви вважаєте, бібліотека користується авторитетом у населення Вашого міста (села)?

- 10.1. *Так*
- 10.2. *Ні*
- 10.3. *Важко сказати*

11. Які шляхи підвищення авторитету бібліотеки у вашому населеному пункті Ви запропонували б?

- 11.1. *більше популяризувати себе (бути організатором або учасником важливих заходів, рекламувати в ЗМІ свої фонди та послуги)*
- 11.2. *більше проводити культурно-масових заходів*
- 11.3. *зробити її зовні привабливою*
- 11.4. *підвищити комфортність умов*
- 11.5. *покращити технічне оснащення*
- 11.6. *стати місцем, де можна знайти потрібну інформацію як із різних галузей знання, так і для вирішення особистих проблем*
- 11.7. *активізувати участь у житті місцевої громади (створити в бібліотеці можливості для спілкування: організувати клуби за інтересами, різні гуртки тощо)*
- 11.8. *інше* _____

12. Якими послугами бібліотек Ви б скористалися?

- 12.1. отримання книг
- 12.2. допомога у навчанні
- 12.3. пошук інформації
- 12.4. отримання інформації про події в регіоні (селі, місті, районі, області)
- 12.5. участь у роботі любительських об'єднань, гуртків
- 12.6. участь у бібліотечних заходах
- 12.7. робота на комп'ютері, в Інтернеті
- 12.8. отримання додаткових платних послуг (яких саме?) _____

13. Чи готові Ви захищати бібліотеку вашого регіону у випадку її закриття ?

- 13.1. так 13.2. ні 13.3. важко сказати 13.4. інше _____

14. Як Ви оцінюєте читання у вашому житті?

- 14.1. один із важливих засобів самовдосконалення і розвитку;
- 14.2. непоганий спосіб для проведення вільного часу;
- 14.3. не завжди виправдана трата часу – те ж саме можна дізнатись по радіо і телебаченню, знайти в Інтернеті;
- 14.4. джерело нових знань;
- 14.5. засіб для придбання додаткового життєвого досвіду та вирішення особистих проблем;
- 14.6. можливість відійти від повсякденних проблем і знайти душевне заспокоєння;
- 14.7. інше _____

15. З чим, на Вашу думку, пов'язані перспективи розвитку бібліотек?

- 15.1. універсальність фондів
- 15.2. наявність доступу до Інтернету
- 15.3. створення електронної бібліотеки
- 15.3. наявність довідково-консультаційних центрів з різних питань
- 15.4. забезпечення дозвілля та спілкування
- 15.5. підвищення кваліфікації бібліотечних працівників
- 15.6. інше _____

16. Повідомте, будь ласка, деякі дані про себе:

стать: 16.1. чол., 16.2. жін.;

вік: 16.3. до 20 років, 16.6. 41-60 років,
16.4. 21-30 років, 16.7. понад 60 років
16.5. 31-40 років,

освіта:

16.8. середня 16.10. незакінчена вища
16.9. середня спеціальна 16.11. вища

професія: _____

у якій галузі народного господарства _____

Дякуємо за допомогу!

Регіон _____
 Бібліотека _____

АНКЕТА КОРИСТУВАЧА

Шановний читачу!

Запрошуємо Вас взяти участь у дослідженні, яке проводить Національна парламентська бібліотека України, з метою виявлення ролі і місця бібліотек у сучасному суспільстві. Просимо відповісти на запитання, висловити особисте ставлення до бібліотеки (обведіть номер обраного варіанту відповіді). Будемо дуже вдячні за допомогу.

1. Які заклади, де можна провести дозвілля, є у Вашому населеному пункті?

1.1. театри;	1.8. концертні зали;
1.2. кінотеатри;	1.9. комп'ютерні клуби, Інтернет-кафе;
1.3. дискотеки;	1.10. гуртки та колективи народної творчості;
1.4. бібліотеки;	1.11. ігорні заклади;
1.5. будинки культури, клуби;	1.12. жодного з них;
1.6. спортивні заклади, стадіони;	1.13. інші (що саме?) _____
1.7. музеї, виставки	

2. Якщо у Вас з'являється вільний час, Ви витрачаєте його на:

2.1. перегляд телевізійних передач;	2.7. рукоділля, майстрування
2.2. відвідування театру	2.8. заняття спортом
2.3. кіно	2.9. хобі
2.4. читання газет та журналів	2.10. дискотеку
2.5. читання книг	2.11. похід у нічний клуб, казино
2.6. комп'ютерне спілкування, ігри	2.12. колективи та гуртки народної творчості
	2.13. інше _____

3. Як давно Ви є читачем даної бібліотеки?

3.1. 1 рік	3.4. 6-10 років
3.2. 2-3 роки	3.5. Понад 10 років
3.3. 4-5 років	

4. Як часто Ви відвідуєте бібліотеку?

4.1. частіше 1 разу на місяць	4.3. рідше 1 разу на місяць
4.2. 1 раз на місяць	4.4. інше

5. Що вплинуло на обрання Вами саме цієї бібліотеки?

5.1. розміщена в зручному місці	5.6. можливість отримати необхідну інформацію
5.2. зручний режим роботи	5.7. культура обслуговування
5.3. затишне приміщення	5.8. професіоналізм бібліотекарів
5.4. влаштовує фонд	5.9. можливість цікаво провести вільний час
5.5. оперативне обслуговування	5.10. тому, що інших немає
	5.11. інше (що саме?) _____

6. Якщо Ви користуєтесь послугами інших бібліотек, то яких саме? _____

7. Як Ви оцінюєте читання у вашому житті?

- 7.1. один із важливих засобів самовдосконалення і розвитку
- 7.2. непоганий спосіб для проведення вільного часу
- 7.3. джерело нових знань
- 7.4. засіб для набуття додаткового життєвого досвіду та вирішення особистих проблем
- 7.5. можливість відійти від повсякденних проблем і знайти душевне заспокоєння
- 7.6. не завжди виправдана трата часу – те ж саме можна дізнатись по радіо і телебаченню, знайти в Інтернеті
- 7.7. інше _____

8. Як Ви вважаєте, бібліотека в першу чергу це:

- 8.1. місце отримання книг
- 8.2. інформаційний центр
- 8.3. культурно-дозвільний центр
- 8.4. місце спілкування
- 8.5. краєзнавчий центр
- 8.6. освітній центр
- 8.7. інше. (що саме?) _____

(Пронумеруйте, будь ласка від 1 до 7 за ступенем важливості)

9. Яку літературу, Ви читаєте?

- 9.1. для відпочинку,
- 9.2. хобі
- 9.3. для навчання
- 9.4. для самоосвіти
- 9.5. для професійної діяльності
- 9.6. для вирішення побутових та соціальних проблем
- 9.7. інше _____

10. Чи читають книги, взяті Вами в бібліотеці, інші члени родини чи друзі?

- 10.1. Так
- 10.2. ні
- 10.3. зрідка

11. З чого, на Вашу думку, складається авторитет бібліотеки? _____

12. Які види послуг Ви бажали б отримувати в бібліотеці додатково? _____

13. Які бібліотечні заходи Ви б відвідували ?

- 13.1. тематичні вечори
- 13.2. вечори відпочинку
- 13.3. презентації книг
- 13.4. лекції
- 13.5. книжкові виставки
- 13.6. семінари
- 13.7. гуртки, любительські об'єднання
- 13.8. курси, школи
- 13.9. інше (що саме?) _____

14. Чи влаштовує Вас у бібліотеці:

- 14.1. книжковий фонд
- 14.2. фонд газет
- 14.3. фонд журналів
- 14.4. репертуар аудіо та відеозаписів
- 14.5. нові надходження
- 14.6. оснащеність технічними засобами
- 14.7. культура обслуговування
- 14.8. професіоналізм бібліотекарів
- 14.9. оформлення інтер'єру бібліотеки
- 14.10. режим роботи

Регіон _____
 Бібліотека _____

АНКЕТА БІБЛІОТЕЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Шановні колеги!

Ніхто краще Вас не знає користувачів та тих труднощів і проблем, які виникають сьогодні перед бібліотечними закладами. Ваші відповіді на запитання анкети дозволять визначити місце бібліотек в житті регіону на сучасному етапі.

1. Чи відчуваєте Ви почуття гордості за свою бібліотеку?

1.1. Так. *Що Вам дає підставу пишатися своєю бібліотекою?* _____

1.2. Ні. *Чому?* _____

1.3. *Важко сказати*

2. Який імідж, на Вашу думку, склався у Вашої бібліотеки серед користувачів?

2.1. *позитивний* 2.2. *негативний* 2.3. *не можу точно сказати*

3. У чому Ви бачите сильні та слабкі сторони Вашої бібліотеки сьогодні (якщо сильні, поруч поставте «+», якщо слабкі – «-»)

- 3.1. *в інформаційних ресурсах бібліотеки*
- 3.2. *в науково-бібліографічній діяльності*
- 3.3. *в культурі обслуговування читачів*
- 3.4. *в повному задоволенні запитів користувачів*
- 3.5. *в оперативності надання інформації*
- 3.6. *в обов'язі наданих послуг для користувачів*
- 3.7. *у комфортності умов роботи бібліотеки (режим, доступність та ін.)*
- 3.8. *у масовій роботі*
- 3.9. *у технічному оснащенні бібліотеки*
- 3.10. *у роботі з людьми з обмеженими можливостями*
- 3.11. *у роботі з дітьми*
- 3.12. *у роботі з пенсіонерами*
- 3.13. *у роботі з національними меншинами*
- 3.14. *у співпраці з органами влади*
- 3.15. *у формуванні високопрофесійного колективу бібліотеки*
- 3.15. *інше (що саме?)* _____

4. Як Ви вважаєте, бібліотека в першу чергу це:

- 4.1. *місце отримання книг*
- 4.2. *інформаційний центр*
- 4.3. *культурно-дозвільний центр*
- 4.4. *місце спілкування*
- 4.5. *краєзнавчий центр*
- 4.6. *освітній центр*
- 4.7. *інше. (що саме?)* _____

(Оцініть, будь ласка від 1 до 7 за ступенем важливості)

5. Яку функцію бібліотеки Ви вважаєте пріоритетною? _____

6. Чи відбулися зміни в роботі Вашої бібліотеки останнім часом?

6.1. Так 6.2. Ні 6.3. Важко відповісти

7. Якщо „Так”, то в чому саме? _____

8. Якщо „Ні”, то що Ви б порадили змінити? _____

9. Як, на Вашу думку, змінилось останнім часом відвідування бібліотек користувачами?

9.1. стали відвідувати частіше

9.2. стали відвідувати рідше

9.3. так, як і раніше

9.4. інше _____

10. Які шляхи підвищення іміджу бібліотек у суспільстві Ви запропонували б? _____

11. Як Ви вважаєте, чи впливає особистість бібліотекаря на імідж бібліотеки?

11.1. Так

11.2. Ні

11.3. Важко сказати

12. Чи задоволені Ви визнанням своєї професії:

з боку місцевої громади

з боку органів місцевої влади

12.1. Так

12.2. Ні

12.3. Важко сказати

12.1. Так

12.2. Ні

12.3. Важко сказати

13. Чи готові Ви до інноваційної діяльності?

13.1. Так

13.2. Ні

13.3. Важко сказати

14. Чи володієте Ви навичками роботи з комп'ютером, електронною поштою, факсом, ксероксом, Інтернетом)?

14.1. Так 14.2. Ні 14.3. Мені це не потрібно 14.4. Якщо буде техніка, навчуся

15. Чи достатньо обізнані Ви з сучасним літературним процесом ?

15.1. Так 15.2. Майже ні

16. Якщо „Ні”, то що заважає?

16.3.1. до бібліотеки не надходять літературні новинки

16.3.2. бібліотека не має можливості передплачувати літературно-художні журнали

16.3.3. інше. Що саме? _____

17. З чим, на Вашу думку, пов'язані перспективи бібліотек:

- 17.1. з універсальністю фондів*
- 17.2 з наявністю доступу до Інтернету*
- 17.3.зі створенням електронної бібліотеки*
- 17.4. з наявністю довідково-консультаційних центрів з різних питань*
- 17.5. із забезпеченням дозвілля та спілкування*
- 17.6.із підвищенням кваліфікації бібліотечних працівників*

18. Повідомте, будь ласка, деякі дані про себе:

вік _____
освіта _____
стаж роботи у бібліотеці _____
посада _____

Дякуємо за участь у дослідженні!

АНКЕТА ДИРЕКТОРА БІБЛІОТЕКИ

Шановні колеги!

Ніхто, краще Вас, не знає проблем, що стоять сьогодні перед бібліотечними установами. Запрошуємо Вас до участі у пошуку шляхів підвищення іміджу бібліотеки в суспільстві та значення її як освітнього, культурного та інформаційного центру.

1. Чи відчуваєте Ви почуття гордості за свою бібліотеку?

1.1. Так. Що Вам дає підставу пишатися нею? _____

1.2. Ні. Чому? _____

1.3. Важко сказати.

2. Який імідж, на Вашу думку, склався у Вашої бібліотеки серед мешканців вашого населеного пункту ?

2.1. позитивний 2.2. негативний 2.3. важко сказати

3. Яку функцію бібліотеки Ви вважаєте сьогодні пріоритетною? _____

4. На Вашу думку, чи відбулися останнім часом зміни, у відвідуванні бібліотеки користувачами?

4.1. стали відвідувати частіше

4.2. стали відвідувати рідше

4.3. без змін

4.4. інше _____

5. Яка література, на Ваш погляд, користується сьогодні найбільшим попитом у користувачів?

5.1. для відпочинку

5.5. для хобі

5.2. для навчання

5.6. для вирішення побутових та соціальних проблем

5.3. для самоосвіти

5.4. для професійної діяльності 5.7. інше _____

6. У чому Ви бачите сильні та слабкі сторони Вашої бібліотеки сьогодні
(якщо сильні, поруч поставте «+», якщо слабкі «-»)

6.1. в інформаційних ресурсах бібліотеки

6.2. у науково-бібліографічній діяльності

6.3. у культурі обслуговування читачів

6.4. у повному задоволенні запитів користувачів

6.5. в оперативності надання інформації

6.6. в обсязі наданих послуг для користувачів

6.7. у комфортності умов роботи бібліотеки (режим, доступність та ін.)

- 6.8. у масовій роботі
- 6.9. у технічному оснащенні бібліотеки
- 6.10. у роботі з органами влади
- 6.11. у роботі з інвалідами
- 6.12. у роботі з дітьми
- 6.13. у роботі з пенсіонерами
- 6.14. у роботі з національними меншинами
- 6.15. у формуванні високопрофесійного колективу бібліотеки
- 6.15. інше. Що саме? _____

7. Яке місце займає бібліотека в координуванні інформаційної системи регіону?

- 7.1. провідне
- 7.2. допоміжне
- 7.3. працює самостійно

8. Чи достатньо укомплектований сьогодні штат вашої бібліотеки?

- 8.1. Так
- 8.2. Ні

Якщо «Ні», то в яких кадрах Ви маєте потребу? _____

9. Які зміни сталися зі штатом вашої бібліотеки за останні 5 років?
(підкреслити)

- 9.1. збільшився
- 9.2. зменшився
- 9.3. помолодшав
- 9.4. постарів
- 9.5. стали переважати фахівці з середньою спеціальною освітою
- 9.6. збільшилась кількість працівників з не фаховою освітою
- 9.7. немає можливості брати хороших спеціалістів через низьку платню
- 9.8. інше _____

10. Які проблеми найбільше турбують Вас сьогодні? _____

11. У чому, на Ваш погляд, полягає перевага бібліотек для населення серед інших культурних та інформаційних установ?

12. Які зміни в ставленні до бібліотек Ви відчули за останні роки?

з боку місцевої громади:

з боку органів місцевої влади:

- 12.1. Позитивні
- 12.2. Негативні
- 12.3. Без змін

- 12.1. Позитивні
- 12.2. Негативні
- 12.3. Без змін

13. Як переймаються органи місцевої влади проблемами бібліотеки?

13.1. надають фінансову підтримку (комплектування, передплата періодики, обладнання, ремонт приміщень)

13.2. реагують на Ваші звернення з різних питань

13.3. приймають участь у бібліотечних заходах (зустрічі з читачами та місцевою громадою тощо)

13.4. інше _____

13.5. ніяк не переймаються

14. Що Ви вважаєте найбільш ефективним для бібліотеки у співпраці з органами місцевої влади?

14.1. особистий контакт з головою адміністрації

14.2. взаємозв'язок з управлінням (відділом, сектором) культури держадміністрації

14.3. участь представників держадміністрації в бібліотечних заходах, презентаціях

14.4. оперативне інформаційне обслуговування представників держадміністрації з соціально-економічних, правових питань

14.5. інше _____

15. Що, на Вашу думку, має вирішальне значення для розвитку бібліотек?
(Пронумеруйте, будь ласка від 1 до 7 за ступенем важливості)

15.1. державна політика в галузі культури

15.2. розміри фінансування

15.3. потреба населення в бібліотечних послугах

15.4. зацікавленість та професіоналізм бібліотечних фахівців

15.5. зарплата працівників бібліотеки

15.6. економічний розвиток регіону

15.7. інше _____

16. Які шляхи підвищення іміджу бібліотек в суспільстві Ви запропонували б?

17. Що повинна робити бібліотека сьогодні?

17.1. як інформаційний центр _____

17.2. як центр дозвілля _____

17.3. як центр краєзнавства _____

17.4. як культурний центр мікрорайону _____

18. Повідомте, будь ласка, деякі дані про себе:

18.1. вік _____

18.2. освіта _____

18.3. стаж роботи у бібліотеці _____

18.4. тип вашої бібліотеки _____

Дякуємо за участь у дослідженні!

АНКЕТА ПРЕДСТАВНИКА ВЛАДИ, що опікується питаннями культури

Запрошуємо Вас взяти участь у дослідженні, яке проводиться з метою вивчення ролі і місця бібліотеки у соціокультурному просторі регіону, підвищення її іміджу та значення як освітнього, культурного та інформаційного центру.

1. Які заклади, де можна провести дозвілля, є у Вашому населеному пункті?

<p>1.1. театри
1.2. кінотеатри
1.3. дискотеки
1.4. бібліотеки
1.5. будинки культури, клуби
1.6. спортивні заклади, стадіони</p> | <p>1.7. музеї, виставки
1.8. концертні зали
1.9. комп'ютерні клуби
1.10. колективи та гуртки народної творчості
1.11. ігорні заклади
1.12. жодного з них
1.13. інші (що саме?) _____</p> |
|---|--|

2. Якщо у Вас з'являється вільний час, Ви витрачаєте його на:

<p>2.1. перегляд телевізійних передач
2.2. відвідування театру
2.3. кіно
2.4. читання газет та журналів
2.5. читання книг
2.6. комп'ютерне спілкування, ігри</p> | <p>2.7. рукоділля, майстрування, хобі
2.8. заняття спортом
2.9. похід у нічний клуб, казино
2.10. колективи та гуртки народної творчості
2.11. інше _____</p> |
|--|---|

3. Які з соціокультурних закладів, на Ваш погляд, найважливіші для вашого населеного пункту? _____

4. Якщо б у Вас збільшилися (з'явилися) кошти на утримання закладів мікрорайону(населеного пункту), який заклад Ви профінансували б у першу чергу? _____

5. Чи опікуєтесь Ви проблемами бібліотек в силу своїх посадових обов'язків?

- 5.1. так 5.2. ні 5.4. інколи

6. Якщо „Так”, то які Ви бачите шляхи взаємодії місцевої влади та бібліотеки? _____

7. Які з проблем вимагають першочергового вирішення? _____

7.1. Які кроки плануєте в першу чергу? _____

8. Як Ви вважаєте, бібліотека в першу чергу це:

8.1. місце отримання книг

8.2. інформаційний центр

8.3. культурно-дозвільний центр

8.4. місце спілкування

8.5. краєзнавчий центр

8.6. освітній центр

8.7. інше. (що саме?) _____

(Пронумеруйте, будь ласка, від 1 до 7 за ступенем важливості)

9. Чи влаштовує Вас кількість бібліотек у вашому населеному пункті?

9.1. так 9.2. ні 9.3. важко відповісти

10. Якщо „ні”, то що б Ви запропонували?

10.1. збільшити кількість бібліотек

10.2. зменшити кількість бібліотек

10.3. важко відповісти

10.4. інше _____

11. Чи будете Ви враховувати думку громади щодо закриття бібліотек в разі виникнення такої ситуації?

11.1. Так 11.2. Ні 11.3. Важко відповісти

12. Чи достатньо укомплектовані штати бібліотек в вашому регіоні?

12.1. Так 12.2. Ні 12.3. Важко відповісти

13. Чи відчуваєте Ви відповідальність за долю та подальший розвиток бібліотек вашого регіону?

13.1. Так 13.2. Ні 13.3. Важко відповісти

14. Що, на Вашу думку, має вирішальне значення для розвитку бібліотек?

(Оцініть, будь ласка, від 1 до 7 за ступенем важливості)

14.1. державна політика в галузі культури

14.2. розміри фінансування

14.3. потреба населення в бібліотечних послугах

14.4. зацікавленість та професіоналізм бібліотечних фахівців

14.5. зарплата працівників бібліотеки

14.6. економічний розвиток регіону

14.7. інше _____

15. Як Ви оцінюєте політику держави в галузі культури, бібліотечної справи?

15.1. відповідає потребам сьогодення

15.2. недооцінює ролі культури в розвитку суспільства

15.3. ганебна, яка дасть негативні результати в майбутньому

15.4. інше _____

16. Як Ви вважаєте, чи є сьогодні необхідність реформування в бібліотечній галузі?

16.1. так 16.2. ні 16.3. важко відповісти 16.4. інше _____

17. Якщо „Так”, то які реформи необхідно провести в першу чергу? _____

18. Які шляхи підвищення авторитету бібліотек у вашому населеному пункті Ви запропонували б?

18.1. зробити її зовні привабливою

18.2. підвищити комфортність умов

18.3. покращити технічне оснащення

18.4. більше популяризувати себе (бути організатором або учасником важливих заходів, рекламувати в ЗМІ бібліотечні фонди та послуги)

18.5. більше проводити культурно-масових заходів

18.6. стати місцем, де можна знайти потрібну інформацію як із різних галузей знань, та і з особистих проблем

18.7. активізувати участь у житті місцевої громади (створити в бібліотеці можливості для спілкування: організувати клуби за інтересами, різні гуртки тощо)

18.8. інше _____

19. Як Ви оцінюєте читання в вашому житті?

19.1. один із важливих засобів самовдосконалення і розвитку

19.2. непоганий спосіб для проведення вільного часу

19.3. джерело нових знань

19.4. засіб для придбання додаткового життєвого досвіду та вирішення особистих проблем

19.5. можливість відійти від повсякденних проблем і знайти душевне заспокоєння

19.6. не завжди виправдана трата часу – те ж саме можна дізнатись по радіо і телебаченню, знайти в Інтернеті

19.7. інше _____

20. Повідомте, будь ласка, деякі дані про себе:

20.1. вік _____

20.2. освіта _____

20.3. посада _____

20.4. стаж роботи на даній посаді _____

Дякуємо за участь у дослідженні!

АНКЕТА БІБЛІОТЕЧНОГО ФАХІВЦЯ-ЕКСПЕРТА

Шановні колеги!

Ви є найкращими фахівцями бібліотечної справи. Запрошуємо Вас виступити експертами в дослідженні ролі і місця публічних бібліотек у сучасному суспільстві.

Ваші відповіді стануть нам при нагоді, будемо дуже вдячні.

1. Який імідж, на Вашу думку, мають сьогодні бібліотеки в суспільстві

- 1.1. позитивний
- 1.2. негативний
- 1.3. не можу точно сказати

2. Як, на Вашу думку, змінилось в останній час відвідування бібліотек користувачами?

- 2.1. стали відвідувати частіше
- 2.2. стали відвідувати рідше
- 2.3. так як і раніше
- 2.4. інше _____

3. Яка література, на Ваш погляд, користується сьогодні найбільшим попитом у користувачів?

- 3.1. для навчання
- 3.2. для самоосвіти
- 3.3. для професійної діяльності
- 3.4. для відпочинку, хобі
- 3.5. для вирішення побутових та соціальних проблем
- 3.6. . інше _____

4. Як Ви вважаєте, бібліотека в першу чергу це:

4.1. місце отримання книг	4.4. місце спілкування
4.2. інформаційний центр	4.5. краєзнавчий центр
4.3. культурно-дозвільний центр	4.6. освітній центр
	4.7. інше. (що саме?) _____

(Оцініть, будь ласка від 1 до 7 за ступенем важливості)

5. Яку функцію бібліотеки Ви вважаєте сьогодні пріоритетною? _____

6. Що повинна робити бібліотека сьогодні?

- 6.1. як інформаційний центр _____
- 6.2. як центр дозвілля _____
- 6.3. як центр краєзнавства _____
- 6.4. як культурний центр мікрорайону _____

7. В чому Ви бачите сильні та слабкі сторони бібліотеки сьогодні (якщо сильні, поруч поставте «+», якщо слабкі «-»)

- 7.1. в інформаційних ресурсах бібліотеки
- 7.2. в науково-бібліографічній діяльності
- 7.3. в культурі обслуговування читачів
- 7.4. в повному задоволенні запитів користувачів
- 7.5. в оперативності надання інформації
- 7.6. в обсязі наданих послуг для користувачів
- 7.7. у комфортності умов роботи бібліотеки (режим, доступність та ін.)
- 7.8. у масовій роботі
- 7.9. у технічному оснащенні бібліотеки
- 7.10. у роботі з інвалідами
- 7.11. у роботі з дітьми
- 7.12. у роботі з пенсіонерами
- 7.13. у роботі з національними меншинами
- 7.14. інше. Що саме? _____

8. Що на Вашу думку має вирішальне значення для розвитку бібліотек?
(Пронумеруйте, будь ласка від 1 до 7 за ступенем важливості)

- 8.1. державна політика в галузі культури
- 8.2. розміри фінансування
- 8.3. потреба населення в бібліотечних послугах
- 8.4. зацікавленість та професіоналізм бібліотечних фахівців
- 8.5. зарплата працівників бібліотеки
- 8.6. допомога спонсорів, благодійників
- 8.7. економічний розвиток регіону
- 8.8. інше _____

9. Як Ви вважаєте, чи є сьогодні необхідність реформування в бібліотечній галузі ?

- 9.1. так
- 9.2. ні
- 9.3. важко відповісти
- 9.4. інше _____

10. Якщо „Так”, то які реформи необхідно провести в першу чергу? _____

10. Як Ви оцінюєте політику держави в галузі культури, бібліотечної справи?

- 10.1. відповідає потребам сьогодення
- 10.2. недооцінює ролі культури в розвитку суспільства
- 10.3. ганебна, яка дасть негативні результати в майбутньому
- 10.4. інше _____

11. Які шляхи підвищення іміджу бібліотек в суспільстві Ви запропонували б?

12. Повідомте, будь ласка, деякі дані про себе:

12.1. вік _____

12.2. освіта _____

12.3. стаж роботи у бібліотечні справі _____

12.4. Ви є :

12.4.1. фахівець-практик _____

12.4.2. науковець _____

Дякуємо за участь у дослідженні!

Редактор С. Басенко